

การประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 11

เล่ม 2

RESEARCH AND CREATIVITY TO KEEP UP WITH CHANGES

การวิจัยและสร้างสรรค์ เพื่อก้าวทันความเปลี่ยนแปลง

วันอังคารที่ 9 พฤษภาคม 2566
เวลา 08:45 - 16:00 น.

รูปแบบออนไลน์ผ่านระบบ Zoom

โดย : สมาคมครุद्धนตรี (ประเทศไทย)

ร่วมกับ : สมาคมเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

สารบัญ

การนำเสนอผลงานวิจัย	หน้า
กลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์	
53 การวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากการทำนาของเกษตรกร ตำบลโคกเหล็ก อำเภอยะราช จังหวัดบุรีรัมย์ จุฑาธิป จันทร์ทรง, สุพรรณนิภา สันป่าแก้ว.....	581
54 ปัจจัยส่วนประสมทางการตลาดที่มีผลต่อการซื้อสินค้าในห้างสรรพสินค้าเทสโก้ โลตัส สาขาชุมชน จังหวัดศรีสะเกษ ดวงกมล ชัยศรีษะ, กมลเดช อร่ามรัตน์ชัย, เนตรชนก ยอดสุข.....	589
55 ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการตู้เติมเงินออนไลน์ของประชาชนในจังหวัด กรุงเทพมหานคร ระเด่น แทนประชา, ฉัตรชนก ธรรมชาติ, อาทิตย์ พรมรัตน์พันธ์, อนุบวร จิตรกระโชคติ	598
56 การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการบำบัดปัญหิครวเรื้อน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ สุรรัตน์ เสนาเลิศ, ธิติยา คำนนท์.....	606
57 แนวทางการพัฒนาการให้บริการของสำนักวิทยบริการ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี สุจิตรา แรมมี, ชัญญุณัท กริมใจ,พีระ จันทร, ปวีณา คล้าศรี	615
58 พฤติกรรมความกตัญญูทเวทีของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาสังกัดโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ภูริเดช พาหุยุทธ์, ณัชชามน เปรมปล้ม, คมเพชร ฉัตรศุภกุล.....	622
ภาคผนวก	
คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานโครงการประชุมวิชาการเสนอผลงานวิจัย	

การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

The study of behavior and problems in household accounting
preparation according to the sufficiency economy philosophy
of farmers in Phu Sing District, Sisaket Province

สุรรัตน์ เสนาเลิศ¹, จิตยา คำนนท์²

Sureerat Senalert¹ Thitita Khumnon²

¹สาขาการบัญชี สังกัดคณะบัญชี โทรศัพท์ 099-146-9299

¹Faculty of Accountancy, Bangkokthonburi University Tel. 099-146-9299

²สาขาการบัญชี สังกัดคณะบัญชี โทรศัพท์ 080-619-7562

¹Faculty of Accountancy, Bangkokthonburi University Tel. 080-619-7562

¹ Thitiya.ch@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ (2) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาอุปสรรค การจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ (3) เพื่อทราบถึงแนวทางและข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรอำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 478 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา การหาจำนวนค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

ผลการศึกษา พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรอำเภอกุสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยด้านทัศนคติ รองลงมาเป็นปัจจัยด้านความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน และปัจจัยด้านการสนับสนุน ปัจจัยสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด ได้แก่ ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ รองลงมาเป็นด้านความพอประมาณ และด้านความมีเหตุผล ตามลำดับ ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัจจัยอ่านหนังสือไม่ออกทำให้ไม่สามารถบันทึกบัญชีครัวเรือนได้ และข้อเสนอแนะ มีการจัดอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้แก่เกษตรกร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกษตรกรทราบข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือนมากยิ่งขึ้น ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเข้ามาให้คำแนะนำกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกรต่อไป

คำสำคัญ: บัญชีครัวเรือน, หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, เกษตรกร

Abstract

The objectives of this research were (1) to study the behavior of household accounting according to the sufficiency economy philosophy of farmers in Phu Sing District, Sisaket Province (2) to study the problems, obstacles, and household accounting According to the Sufficiency Economy Philosophy of Farmers Phu Sing District, Sisaket Province (3) to know the guidelines and suggestions for preparing a household account According to the sufficiency economy philosophy of farmers in Phu Sing District, Sisaket Province The population used in this study, the sample used in the study were farmers in Phu Sing District, Sisaket Province, totaling 478 people by selecting a specific sample group. Data analysis used descriptive statistics. To quantify the percentage Mean and Standard Deviation

The results of the study showed that the factors affecting the behavior towards the preparation of household accounting of farmers in Phu Sing District, Sisaket Province. The overall level was at a high level, including the attitude factor. Followed by the factor of understanding in the preparation of household accounts. And supporting factors Condition factors and overall household accounting preparation were at a high level. When considering each side from the highest to the lowest, including the self-immunity that followed by moderation and rationality, respectively. Factors affecting problems and obstacles in the overall preparation of household accounts were at a high level. And suggestions there is a training course for preparing household accounts for farmers. According to the philosophy of sufficiency economy for farmers to know more about household accounts both government agencies and private sectors come to give advice to farmers continuously. For the benefit of farmers

Keywords: Household account, Sufficiency economy philosophy, Farmers

บทนำ

ปัจจุบันสภาวะสังคมเต็มไปด้วยกระแสวัตถุนิยม ความฟุ้งเฟ้อ ฟุ้งเฟ้อ จนทำให้กลายเป็นปัญหาโดยเฉพาะเรื่องหนี้สินและพบว่าประเทศไทยมีหนี้สินครัวเรือนมากขึ้นเรื่อยๆ รวมถึงอาชีพเกษตรกรนับว่าเป็นอาชีพหลักที่ประชากรส่วนใหญ่ของประเทศไทยประกอบอาชีพ เมื่อช่วงสถานการณ์โควิด-19 ที่ผ่านมารายได้ของเกษตรกรไทยลดลง 27% และมีหนี้สินเกษตรกรเพิ่มขึ้นถึง 22% หรือเพิ่มขึ้นจาก 221,490 บาท/ครัวเรือน ในปี พ.ศ. 2562 เพิ่มขึ้นเป็น 269,159 บาท/ครัวเรือน ในปี พ.ศ.2564 (เดชรรัตน์, 2564) ซึ่งเป็นปัญหาที่ยืดเยื้อมานานและมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ

ถึงแม้ปัญหาหนี้สินจะมีโอกาสเพียงสูงขึ้นแต่ยังสามารถหาทางออกได้ในการดำรงชีวิตเพื่อให้อยู่รอดในสภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันและจัดการกับปัญหาเหล่านี้ได้ กล่าวคือแนวทางในการดำรงชีวิตให้ยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามพระราชบัญญัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้แก่ รู้จักความ

พอประมาณ ความมีเหตุผล และมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี เพื่อที่จะฝึกฝนให้ตนเองและใช้สติปัญญาอย่างถูกต้องและเหมาะสม โดยเฉพาะการใช้จ่ายอันเป็นปัจจัยสำคัญของการดำเนินชีวิตควบคู่กับวางแผนการทำงานทำบัญชีครัวเรือน เพื่อให้เกษตรกรสามารถทราบถึงรายละเอียดในการใช้จ่าย แผนการใช้จ่ายหรือคาดการณ์การใช้จ่ายในอนาคตได้

การจัดทำบัญชีครัวเรือนเป็นการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันของครัวเรือน และสามารถนำข้อมูลมาวางแผนการใช้จ่ายเงินในอนาคตได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการออม การใช้จ่ายเงินอย่างประหยัดคุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ดังนั้นการทำบัญชีครัวเรือนมีความสำคัญ อาทิ ทำให้ตนเองได้ทราบถึงรายรับรายจ่ายในปัจจุบัน สามารถนำข้อมูลการใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของรายจ่าย และวางแผนการใช้จ่ายเงิน โดยพิจารณาแต่ละรายการในแต่ละวันมีรายจ่ายใดที่มีความสำคัญมาก และรายจ่ายใดไม่จำเป็นให้ตัดออก อีกทั้งทำให้รู้จักการบริหารจัดการด้านการเงินและการวางแผนการทำงานทุกอย่างเพื่อให้บรรลุเป้าหมายได้ การทำบัญชีครัวเรือนทำให้ครอบครัวมีความสุขใช้ชีวิตโดยยึดหลักความพอเพียง มีเหตุผล รู้จักพึ่งพาตนเอง มีความพอประมาณ การเงินมีสภาพคล่อง รู้จักการเก็บออม เพื่อให้การใช้จ่ายเงินภายในครอบครัวมีพอใช้และเหลือเก็บเพื่อการออมทรัพย์สำหรับใช้จ่ายสิ่งจำเป็นในอนาคต

เกษตรกรอำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละ 80 ของประชากรทั้งหมดประกอบอาชีพเกษตรกรและมีปัญหาเกี่ยวกับหนี้สิน สาเหตุหลักเนื่องจากเกษตรกรไม่มีการวางแผนในการใช้จ่ายให้ชัดเจน อย่างเช่นไม่มีการบันทึกรายรับ-รายจ่าย หรือไม่มีการทำบัญชีครัวเรือน จึงทำให้เกษตรกรไม่ทราบได้ถึงค่าใช้จ่ายและไม่สามารถวางแผนการใช้จ่ายทั้งในปัจจุบันแล้วอนาคตได้ อีกทั้งทำให้เกิดภาวะขาดสภาพคล่องหรือปัญหารายรับไม่พอกับรายจ่ายจึงทำให้เกิดหนี้สินขึ้นในที่สุด

จากที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ ให้ทราบถึงปัญหาที่แท้จริงในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยเป็นประโยชน์ต่อผู้ศึกษาและเป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา อุปสรรค การจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ
3. เพื่อทราบถึงแนวทางและข้อเสนอแนะในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง

หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุก ระดับประกอบด้วยคุณลักษณะ 3 ประการ กล่าวคือ กิจกรรมใดๆ ที่ขาดคุณลักษณะใดคุณลักษณะหนึ่งไป จะไม่สามารถเรียกได้ว่าเป็นความพอเพียง ซึ่งคุณลักษณะทั้ง 3 ประการ ประกอบด้วย (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

ประการที่ 1 ความพอประมาณ (Moderation) หมายถึง ความพอดี การเดินทางสายกลาง ไม่เยอะจนเกินไป หรือน้อยจนเกินไป ไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน

ประการที่ 2 ความมีเหตุผล (Reasonableness) หมายถึง การพิจารณาเรื่องต่างๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมีสติ เหตุผล ศีลธรรมจริยธรรมที่ดี โดยตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าวนี้เสมอ (สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

ประการที่ 3 การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี (Self-Immunity) หมายถึง การเตรียมตัวเพื่อรับผลกระทบ หากมีการเปลี่ยนแปลง อาทิ การเปลี่ยนแปลง ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง เป็นต้น เพื่อที่จะสามารถจัดการกับความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน

บัญชีครัวเรือนนับเป็นเครื่องมือหนึ่งที่จะช่วยให้มีวิถีชีวิตที่เป็นไปตามหลักการของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงก็คือการจัดทำบัญชีครัวเรือน เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยให้ทราบถึงข้อมูลรายรับ-รายจ่ายในแต่ละวันและยังสามารถวางแผนการใช้จ่ายไว้ในอนาคตได้อีกด้วย

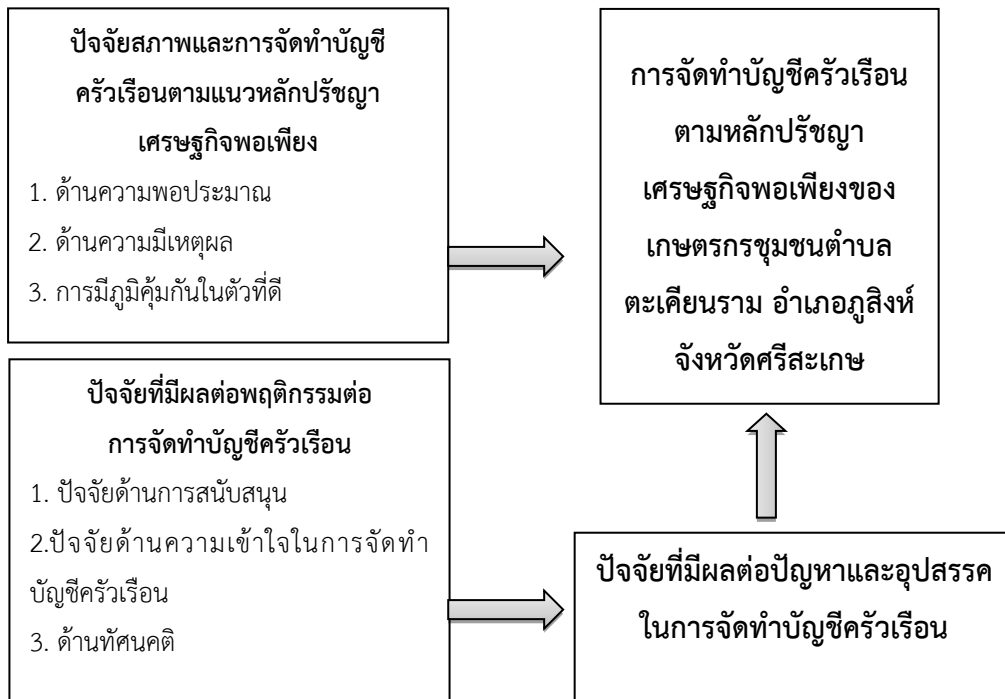
การทำบัญชีครัวเรือน เป็นการบันทึกรายรับรายจ่ายประจำวันประจำเดือนว่าของตนเองและครอบครัว ว่ามีรายรับจากแหล่งใด รายจ่ายจำเป็นมาก รายจ่ายจำเป็นน้อยมีจำนวนเท่าใด มีเงินคงเหลือเท่าใด หรือเงินไม่พอใช้เท่าใด โดยนำรายรับ รายจ่าย มาหักลบกันจะทราบว่าใช้จ่ายขาดดุลหรือเกินดุลสามารถใช้วางแผนการรับการเงินของตนเองและครอบครัวได้ (ไชยา, 2553)

การทำบัญชี คือ การจดบันทึก ข้อมูลเกี่ยวกับเงื่อนไขปัจจัยในการดำรงชีวิตของตนเอง และภายในครอบครัวชุมชนรวมถึงประเทศ ข้อมูลที่ได้จากการบันทึกจะเป็นตัวบ่งชี้ อดีต ปัจจุบันและอนาคตของชีวิตของตนเอง สามารถนำข้อมูลอดีตมาบอกปัจจุบันและอนาคตได้ ข้อมูลที่ได้ที่บันทึกไว้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนชีวิตและกิจกรรมต่างๆ ในชีวิต ในครอบครัวในประเทศได้ (สุนิรัตน์, 2560)

ทฤษฎีเกี่ยวกับหนี้สิน

ทฤษฎีหนี้สิน (Liabilities) เป็นภาระผูกพันในปัจจุบันของกิจการ ภาระผูกพัน หมายถึง หน้าที่ความรับผิดชอบที่ต้องปฏิบัติตามที่ตกลงไว้ ภาระผูกพันมีผลบังคับตามกฎหมายเนื่องจากเป็นสัญญาผูกมัด เช่น จำนวนเงินคงค้างค่าสินค้าที่กิจการได้รับภาระผูกพันในปัจจุบันต้องแยกออกจากอนาคตอย่างชัดเจนการที่ฝ่ายบริหารของกิจการเพียงแต่ตัดสินใจที่จะจัดหาสินทรัพย์ไม่ถือว่าเป็นภาระผูกพัน ภาระผูกพันจะเกิดขึ้นเมื่อกิจการได้รับมอบสินทรัพย์หรือทำสัญญาที่มีอายุยกเลิกได้ (ดร.ธีรวิภา, 2562)

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพแสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือน ตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดศรีสะเกษ มีรายละเอียดกระบวนการวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เกษตรกรอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 478 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire)

ส่วนที่ 1 คำถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านปัจจัยบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา อาชีพ สมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และภาระหนี้สิน

ส่วนที่ 2 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อทำการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ส่วนที่ 3 คำถามเกี่ยวกับสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทำการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดศรีสะเกษ

ส่วนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อทำการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ

2. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ ในการประมวลผลข้อมูลหาค่าทางสถิติ โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างโดยการหาจำนวนค่าร้อยละ (Percentage) ใช้อธิบายข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามของเกษตรกร อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แก่ เพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 50.42 อายุ 41-50 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.85 สถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 42.74 ระดับการศึกษาต่ำกว่ามัธยม คิดเป็นร้อยละ 30.75 อาชีพทำนา คิดเป็นร้อยละ 63.81 สมาชิกในครอบครัวส่วนใหญ่มี 4 คน คิดเป็นร้อยละ 32.64 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 39.54 และภาระหนี้สินมากกว่า 40,001 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 36.61

2. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ปัจจัยที่มีผลกระทบของพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน	\bar{x}	S.D	ผลการทดสอบ
ด้านการสนับสนุน	3.96	0.639	ระดับปานกลาง
ด้านความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	4.10	0.818	ระดับมาก
ด้านทัศนคติ	4.15	0.704	ระดับมาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากสุดไปหาน้อยสุด พบว่า ปัจจัยด้านทัศนคติ (\bar{x} =4.15) รองลงมาเป็นปัจจัยด้านความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน(\bar{x} =4.10) และปัจจัยด้านการสนับสนุน (\bar{x} =3.96) ตามลำดับ

3. ปัจจัยสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทำการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดศรีสะเกษ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปัจจัยสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

สภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตาม แนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	\bar{x}	S.D	ผลการทดสอบ
ด้านความพอประมาณ	4.11	0.761	ระดับมาก
ด้านความมีเหตุผล	4.09	0.729	ระดับมาก
ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.21	0.734	ระดับมาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงจากมากที่สุดไปหาน้อยสุด พบว่า ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{x}=4.21$) รองลงมาเป็นด้านความพอประมาณ ($\bar{x}=4.11$) และด้านความมีเหตุผล ($\bar{x}=4.09$) ตามลำดับ

4. ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อทำการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอภูสิงห์ จังหวัดศรีสะเกษ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน

ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน	\bar{x}	S.D	ผลการทดสอบ
1. ท่านขาดความรู้ความเข้าใจในการทำบัญชีครัวเรือน	4.03	1.224	ระดับมาก
2. ท่านมีงานหรือภารกิจที่รับผิดชอบเยอะมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการทำบัญชีครัวเรือน	4.13	1.185	ระดับมาก
3. ท่านสายตารำมัวทำให้ไม่สามารถบันทึกบัญชีครัวเรือนได้	4.02	1.226	ระดับมาก
4. ท่านอ่านหนังสือไม่ออกทำให้ไม่สามารถบันทึกบัญชีครัวเรือนได้	4.17	1.142	ระดับมาก
5. ท่านยังขาดประสบการณ์ในการทำบัญชีครัวเรือน	3.71	1.325	ระดับปานกลาง
6. ท่านขาดการช่วยเหลือและแนะนำ ทำให้ไม่สามารถจัดทำบัญชีครัวเรือนได้	4.06	1.134	ระดับมาก
7. ท่านคิดว่าบัญชีครัวเรือนไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำ เนื่องจากไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์	4.11	1.138	ระดับมาก
8. ท่านขาดแรงบันดาลใจในการทำบัญชีครัวเรือน	3.91	1.237	ระดับปานกลาง
9. ขาดการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องจากหน่วยงานของรัฐและเอกชน	4.03	1.161	ระดับมาก
10. ท่านเกิดความเบื่อหน่ายหากต้องบันทึกบัญชีครัวเรือนซ้ำๆ ทุกวัน	4.09	1.133	ระดับมาก

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว พบว่า ปัจจัยอ่านหนังสือไม่ออกทำให้ไม่สามารถบันทึกบัญชีครัวเรือนได้ ($\bar{x}=4.17$) และปัจจัยมีงานหรือภารกิจที่รับผิดชอบเยอะมาก ทำให้ไม่มีเวลาในการทำบัญชีครัวเรือน ($\bar{x}=4.13$) และปัจจัยบัญชีครัวเรือนไม่มีความจำเป็นที่จะต้องทำ เนื่องจากไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ ($\bar{x}=4.11$) ตามลำดับตารางผลการวิจัย

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกรอำเภอกุฉินารายณ์จังหวัดศรีสะเกษ ผู้วิจัยได้ศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 478 คน ของเกษตรกรอำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยจะอภิปรายตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือน ส่วนใหญ่พบว่าเกษตรกรไม่ค่อยมีความรู้ในการจัดทำบัญชี และมีการจัดอบรมเกี่ยวกับการจัดทำบัญชีครัวเรือนค่อนข้างน้อย จึงทำให้เกษตรกรส่วนมากเลือกที่จะไม่ทำบัญชีครัวเรือน โดยผลการวิจัย ด้านทัศนคติ อยู่ในระดับมาก ผู้วิจัยเห็นว่าอาจจะเป็นเพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามมีความสนใจในการบันทึกบัญชีครัวเรือน แต่อาจจะขาดความรู้ความเข้าใจในด้านนี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ (แสงเดือน, 2562) วิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มศิลปินทัศนศิลป์ในเขตจังหวัดภาคกลาง ด้านทัศนคติ พบว่า กลุ่มตัวอย่างผู้จัดทำบัญชีครัวเรือนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือน ด้านทัศนคติ($X=3.7861$, $S.D.=0.762$) ในระดับมากอาจเป็นเพราะการจัดทำบัญชีครัวเรือนทำให้ทราบจำนวนที่ใช้จ่ายในแต่ละวันการบันทึกบัญชีครัวเรือน ทำให้สามารถวางแผนการชำระหนี้ได้ตรงเวลา และสามารถลดค่าใช้จ่ายที่ไม่จำเป็นและเป็นกำลังใจ ในการหารายได้เข้าสู่ครอบครัวมากขึ้น

2. ปัจจัยสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อทำการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อสภาพและการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดศรีสะเกษ ส่วนใหญ่พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ให้ความสนใจและความสำคัญเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ (วสันต์, 2565) ศึกษาเรื่องการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพื้นที่จังหวัดพัทลุง พบว่าเกษตรกรในจังหวัดพัทลุงมีความเข้าใจการจัดทำบัญชีครัวเรือนและให้ความสำคัญในการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในด้านความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและความรู้คู่คุณธรรมในระดับมาก

3. ปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อทำการวิเคราะห์ให้ทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อปัญหาและอุปสรรคต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกร อำเภอกุฉินารายณ์ จังหวัดศรีสะเกษ พบว่าปัจจัย ปัจจัยอ่านหนังสือไม่ออกทำให้ไม่สามารถบันทึกบัญชีครัวเรือนได้ อยู่ระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ (ดร.ธีรวัชร, 2562) ศึกษาเรื่องการศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดราชบุรี พบว่า สภาพ

ปัญหา อุปสรรค ในการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มเกษตรกร สามารถผลการวิจัยได้ดังนี้ กลุ่มเกษตรกรส่วนใหญ่พบปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชีครัวเรือน คือ การอ่านหนังสือไม่ออกจึงไม่สามารถจดบันทึกบัญชีครัวเรือนได้ อีกทั้งยังขาดประสบการณ์ ความรู้ ความเข้าใจในการจัดทำบัญชีครัวเรือน ประกอบกับเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานภาครัฐ ไม่มีการติดตามผล จึงส่งผลกระทบต่อกลุ่มตัวแทนเกษตรกร ส่วนใหญ่ขาดการบันทึกบัญชีครัวเรือนอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้

1. ควรมีการจัดอบรมการจัดทำบัญชีครัวเรือนให้แก่เกษตรกร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกษตรกรทราบข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีครัวเรือนมากยิ่งขึ้น
2. ควรส่งเสริมและจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการทำบัญชีครัวเรือน ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน เข้ามาให้คำแนะนำกับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดประโยชน์กับเกษตรกร

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกเกี่ยวกับการทราบพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามแนวหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของเกษตรกร ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะควรมีการเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในรูปแบบอื่น เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-Depth Interview) เพื่อทราบถึงปัญหาที่แท้จริงและนำมาเป็นแนวทางในการแก้ไขให้เกษตรกรและผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้

เอกสารอ้างอิง

- ไชยา ทองด้อย. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรในจังหวัดเพชรบูรณ์. การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาวิทยาลัย. มหาวิทยาลัยศรีปทุม
- ธีร์วรา สุทัศน์วิบูลย์และคณะ (2562). การศึกษาพฤติกรรมและสภาพปัญหาการจัดทำบัญชีครัวเรือนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อลดปัญหาหนี้สินของเกษตรกรจังหวัดราชบุรี. วารสารบัญชีปริทัศน์ ปีที่ 4 ฉบับที่ 2. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ราย.
- วสันต์ กาญจนมุกดา และคณะ. (2565). การทำบัญชีครัวเรือนของเกษตรกรตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงพื้นที่จังหวัดพัทลุง. วารสารวิจัยวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์ปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มหาวิทยาลัยทักษิณ
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการประยุกต์ใช้. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: กองยุทธศาสตร์การพัฒนาคความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางสังคม.
- สุนีย์รัตน์ วุฒิจินดานนท์. (2560). การศึกษากระบวนการเรียนรู้การจัดการจัดทำบัญชีครัวเรือนอย่างยั่งยืนของเกษตรกร. วารสารการวิจัยเพื่อชุมชน. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- แสงเดือน อยู่เกิด. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำบัญชีครัวเรือนของกลุ่มศิลปินหัตถกรรมในเขตจังหวัดภาคกลาง. การค้นคว้าอิสระ บัณฑิตมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศรีปทุม

23. อาจารย์เมธาสิทธิ์ อัดดก	คณบดีคณะศิลปกรรมศาสตร์
24. ดร.ชญัญญ์ท กริมใจ	รักษาการผู้อำนวยการสำนักวิจัย

หน้าที่และความรับผิดชอบ

1. กำหนดคุณสมบัติผู้ร่วมเผยแพร่ผลงานวิจัย และรูปแบบ วิธีการรับลงทะเบียน
2. จัดทำหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกผลงานวิจัยทั้งภาคบรรยาย และภาคโปสเตอร์
3. คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิในการประเมินผลงานวิจัย
4. ติดตามผลและประเมินการดำเนินงาน

2.1 คณะอนุกรรมการพิจารณาผลงาน

2.1.1 ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาผลงาน

รองศาสตราจารย์ ดร.สกลิต์ นิยมญาติ	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย

2.1.2 รองประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาผลงาน

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รุ่งรัตน์า เจริญจิตต์	สมาคมเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
2. ดร.สันดุสิตธี ปวิวงศ์ตระกูล	สมาคมเครือข่ายส่งเสริมการวิจัยทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
3. ดร.ชญัญญ์ท กริมใจ	รักษาการผู้อำนวยการสำนักวิจัย

2.1.3 คณะอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงาน กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

1. รองศาสตราจารย์ พลโท ดร.วีระ วงศ์สรรค์	คณะศึกษาศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ อ่วมเจริญ	คณะศึกษาศาสตร์
3. รองศาสตราจารย์ ดร.พีรพงศ์ ทิพนาค	คณะศึกษาศาสตร์
4. รองศาสตราจารย์ ดร.กมลพร กัลยาณมิตร	คณบดีคณะรัฐศาสตร์
5. รองศาสตราจารย์ ดร.ณัฐวัฒน์ สิริพรวุฒิ	คณะรัฐศาสตร์
6. รองศาสตราจารย์ ดร.สุกัญญา บุรณเดชาชัย	คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
7. รองศาสตราจารย์ ปกรณ์ รอดช้างเพื่อน	คณะดุริยางคศาสตร์
8. รองศาสตราจารย์ ศิริพร สัจจามันท์	คณะบริหารธุรกิจ
9. รองศาสตราจารย์ สธน โรจนตระกูล	คณะดุริยางคศาสตร์
10. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จุฑาศิริ ยอดวิเศษ	คณะดุริยางคศาสตร์
11. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปราโมทย์ ต่านประดิษฐ์	คณะดุริยางคศาสตร์
12. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทิน นพเกตุ	คณะรัฐศาสตร์
13. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรินทร์ สวนแก้ว	คณะรัฐศาสตร์
14. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัมพร ปัญญา	คณะรัฐศาสตร์
15. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อาจุยุทธ เนติธนากุล	คณะรัฐศาสตร์
16. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลมาลย์ ไชยศิริปัญญา	คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
17. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิษฐ์วดี จิโรจน์ภิญโญ	คณะศึกษาศาสตร์
18. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตยา ศรีมกุฎพันธ์ุ	คณะศึกษาศาสตร์

19. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรเทพ เมืองแมน	คณะศึกษาศาสตร์
20. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ จั่นผ่อง	คณะศึกษาศาสตร์
21. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปราการ เกิดมีสุข	คณะศึกษาศาสตร์
22. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย หิรัญรักษ์	คณะดุริยางคศาสตร์
23. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประณต มีสอน	คณะดุริยางคศาสตร์
24. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ ปรีกทยานนท์	คณะบริหารธุรกิจ
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุรพร กำบุญ	คณะบริหารธุรกิจ
26. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนม วรรณศิริ	คณะนิเทศศาสตร์
27. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนกรัตน์ ยศไกล	คณะนิเทศศาสตร์
28. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสงี่ยม บุชบาบาน	คณะนิติศาสตร์
29. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุธิดา หอวัฒนกุล	คณะศึกษาศาสตร์
30. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาทิน หนูเกื้อ	คณะนิติศาสตร์
31. พลโท ดร.สมัยรบ สุทธิวานฤพุดิ	คณะนิติศาสตร์
32. ดร.กฤษฎาภรณ์ รุจิธำรงกุล	คณะบริหารธุรกิจ
33. ดร.ศิริชญาณ์ การะเวก	คณะบริหารธุรกิจ
34. ดร.สุพัตรา จันทนะศิริ	คณะบดีคณะบริหารธุรกิจ
35. ดร.คมสิงห์ วิวัฒน์ภูษิต	คณะบริหารธุรกิจ
36. ดร.กณิศ ศรีเปารยะ	คณะดุริยางคศาสตร์
37. ดร.พงษ์เทพ ศรีโสภากิจ	คณะบริหารธุรกิจ
38. ดร.ระเด่น แทนประชา	คณะบริหารธุรกิจ
39. ดร.ฉัตรชนก ธรรมมาติ	คณะบริหารธุรกิจ
40. ศาสตราจารย์ สำเรียง เมฆเกรียงไกร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
41. ศาสตราจารย์ บาทยัน อิมสำราญ	ข้าราชการบำนาญ
42. รองศาสตราจารย์ ดร.โกวิทย์ ชันธศิริ	มหาวิทยาลัยชินวัตร
43. รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งภาพ คงฤทธิ์ระจัน	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
44. รองศาสตราจารย์ ดร.ธนภัทร ปัจฉิม	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
45. รองศาสตราจารย์ ดร.บุษยพงษ์ ลีลากิจไพศาล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
46. รองศาสตราจารย์ ดร.สุดีเทพ ศิริพิพัฒน์กุล	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
47. รองศาสตราจารย์ ดร.สาโรช ไศภักดิ์	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
48. รองศาสตราจารย์ ดร.กล้า ทองขาว	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
49. รองศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย สมบูรณ์	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
50. รองศาสตราจารย์ ดร.สุวิทย์ ภาณุจารี	มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
51. รองศาสตราจารย์ ดร.สุพัตรา วิไลลักษณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
52. รองศาสตราจารย์ ดร.อาศิรา ราชเวียง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์
53. รองศาสตราจารย์ ดร.พนารัตน์ ปานมณี	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
54. รองศาสตราจารย์ ดร.สืบพงศ์ สุขสม	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
55. รองศาสตราจารย์ ดร.พัสสรณ์ วรรณศิริระกุล	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
56. รองศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิสรรค์ สุทธิไชยเมธี	สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์

57. รองศาสตราจารย์ จังกล แก่นเพิ่ม	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
58. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นภดล เชนะโยธิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
59. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชนิษฐา สุขสวัสดิ์	มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต
60. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จันทนา คชประเสริฐ	มหาวิทยาลัยบูรพา
61. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วราภรณ์ วนาพิทักษ์	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
62. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประพันธ์ศักดิ์ พุ่มอินทร์	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
63. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรวิวัฒน์ วาทยวัฒน์	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
64. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนรรฆ จรรย์ยานนท์	มหาวิทยาลัยมหิดล
65. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อัศวิน นาคี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
66. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤษณะ บุหลัน	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์นส์
67. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธเนศ อุ่นปรีชาวิชย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
68. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อานูภาพ รักษ์สุวรรณ	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
69. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ฐิติมา ให้อายอง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์
70. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชิต รัชตพิบูลภาพ	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
71. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวนารถ เล็กกลอสินธุ์	มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์
72. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชุมพล รอดแจ่ม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
73. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จักรวาล สุขไมตรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
74. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายป่าน จักชูจินดา	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
75. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พนัชกร สิมะขจรบุญ	มหาวิทยาลัยศิลปากร
76. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนากร ปักษา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
77. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุภาภรณ์ สมไพบูลย์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
78. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภคพร กระจาดทอง	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
79. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐชานันท์ วีระกุล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
80. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพงษ์ นิ่มเกิดผล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
81. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดารารัตน์ สุขแก้ว	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์
82. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัมพันธ์ จันทร์ดี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
รัตนโกสินทร์
83. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรวิวัฒน์ วรเศรษฐ์พงศา	มหาวิทยาลัยมหิดลวิทยาเขตกาญจนบุรี
84. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กัลยาณี ธีรวงศ์ภิญโญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
85. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ พูลชอบ	มหาวิทยาลัยมหิดล
86. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐ ोधนาทรัพย์	มหาวิทยาลัยเอเชีย
87. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นภดล ธีรวงศ์ภิญโญ	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
88. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มนตรี พาณิชยานุวัฒน์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
89. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เกรียงไกร ดวงขจร	มหาวิทยาลัยราชภัฏ นครราชสีมา
90. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ฤชงค์ เมนะสินธุ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
91. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภัทรพร ปุณะตุง	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
92. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ น้ำผึ้ง ไชวพันธ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต

93. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นภาพรณ อุ่นปรีชาวนิชย์	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
94. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นฤมล โสภารัตนกุล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
95. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วันวิธู สรณารักษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
96. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กนกวรรณ รุ่งอดุลพิศาล	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
97. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รติญา นนธิราช	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
98. ดร.วิศรา เชนะโยธิน	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
99. ดร. มณฑล ศรีสุข	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์
100. ดร.ภัทรภร ปุยสุวรรณ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
101. ดร.ปริญ วีรพงษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี
102. ดร.ศิวกรณ์ รัตติโชติ	สถาบันเกษตรราธิการสำนักงาน
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
103. ดร.ธงชัย เหมทานนท์	วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม
104. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญะ อุทัยรัตน์	มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น
105. ดร.มนชรีดา ทองเกิด	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
ตะวันออก
106. ดร.เชษฐภณัญญ์ ปัญญาวัชรวงศ์	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
107. ดร.สิริลักษณ์ เทียงธรรม	นักวิชาการอิสระ
108. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัชชามน เปรมปลื้ม	มหาวิทยาลัยรามคำแหง
109. ดร.ธีรเดช ทิวถนอม	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
110. ดร.กมลทิพย์ กันตะเพ็ง	โครงการอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์
111. ดร.กัลย์ ปิ่นเกษร	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา
112. ดร.รพีพัฒน์ ศรีศิลารักษ์	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
113. ดร.ปริญญา สีม่วง	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ
114. ดร.ศิริวรรณ มนอัคระผดุง	สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา สำนัก
วิชาการกลุ่มวิจัยและข้อมูล
115. ดร.ชุตินา นุตยะสกุล	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์
116. ดร.นวลรัตน์ วัฒนา	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
117. ดร.พัชราพรรณ นาคพงษ์	มหาวิทยาลัยสวนดุสิต
118. ดร.ศศิธร เดชพรหม	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
119. ดร.อัยรวิ วีระพันธ์พงศ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

2.1.4 คณะอนุกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาผลงาน กลุ่มวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อุทัย อึ้งเจริญ	คณบดีคณะวิศวกรรมศาสตร์
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ศิริพันธุ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. รองศาสตราจารย์ ดร.นภาพร ทัดนัยนา	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
4. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาญชัย ศิริพันธุ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. รองศาสตราจารย์ ดร.เอก เกิดเต็มภูมิ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุเทพ ทองแพ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุรสิน วัฒนพยุกุล	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี